

KENNISMIDDAG 'DE NIEUWE MANIER VAN KONIJNEN HOUDEN'

Bevlogen verhaal en praktische kennis

Om iedereen een zitplaats te geven, moesten er stoelen worden bijgehaald op dinsdag 16 mei in het Van der Valk Hotel Hilversum. De Dibevo-kennismiddag over konijnen houden was zo snel volgeboekt dat er op 13 juni nog een georganiseerd werd. Het moge duidelijk zijn: de nieuwe manier van konijnen houden trekt behoorlijk de aandacht.

TEKST: JANINE VERSCHURE | FOTO'S: JANINE VERSCHURE, ALEX BLAJAN EN SHUTTERSTOCK

Naast eigenaren, bedrijfsleiders en medewerkers van dierenpeciaalzaken en tuincentra met dierenafdeling waren onder anderen ook Dibevo-voorzitter Joost de Jongh en Elly von Jessen, senior beleidsmedewerker van de Dierenbescherming, aanwezig in Hilversum. Elly von Jessen is namens de Dierenbescherming verantwoordelijk voor het project Happy Konijn. Ook haar rechterhand daarbij, Claudia Siebelink, was er. Samen met de Dierenbescherming lanceerde Dibevo een maand voor deze kennismiddag het project Happy Konijn. Joost de Jongh opende de middag en hij wees nog even op de verbluffende hoeveelheid publiciteit die Happy Konijn met zich meebracht. Heel Nederland weet nu hoe het moet. Nu is het alleen nog 'even' zaak om te realiseren dat konijnen in ons land ook daadwerkelijk op de nieuwe manier gehouden gaan worden. Als er één groep mensen is, die daar een mega-bijdrage aan kan leveren, dan zijn het wel de Dibevo-leden. Zeker ook zij die aanwezig waren op deze kennismiddag.

Een waarheid als een konijn

Thera Kuper-Heij is onder meer gedragstherapeut voor konijnen en cavia's en werkzaam bij Tinley Gedragstherapie voor Dieren. Over wat konijnen en cavia's nodig hebben, had ze een bevlogen en duidelijk verhaal waar

AAI DAT NEUSJE

Veel konijnen vinden het fijn als hun neusbrug wordt geaaid door mensen of gelikt door soortgenoten. Dit trouwens in tegenstelling tot cavia's, die het vaak juist niet fijn vinden als je hun neus aanraakt. Een dominant konijn biedt soms een soortgenoot zijn neus aan, zodat dit konijn die neus kan likken. Een konijn dat jou zijn neus aanbiedt om te aaien, doet dat omdat hij je mag en kent. Thera: "Als je de uitnodiging aanneemt en zijn neus aait, zou je kunnen zeggen dat je de dominante rol van het konijn erkent. Maar dat is niet erg. Gun hem die lol en aai gewoon lekker dat neusje."

Thera Kuper-Heij

niet alleen de liefde voor deze dieren, maar vooral ook haar praktische kennis van afspatte. “Een parel aan de kroon van Tinley”, noemde Joost de Jongh haar nadat hij haar verhaal had aangehoord. En dat is een waarheid als een konijn. Voor konijnen wil Thera hetzelfde als Dibevo en de Dierenbescherming, maar ook een groot deel van de Nederlandse bevolking: konijnen die samen met een of meerdere soortgenoten worden gehouden in verblijven die voldoende ruimte en speelmogelijkheid bieden. Om de woorden van Elly von Jessen te gebruiken: “We willen niet dat een dier het ‘niet slecht’ heeft, we willen dat hij het goed heeft.”

Rondvliegend haar

Thera begint haar verhaal met de mededeling dat de manier waarop het gemiddelde konijn naar zichzelf kijkt, in schril contrast staat met de manier waarop veel mensen deze dieren zien. “Een konijn vindt zichzelf helemaal niet alleen maar lief en schattig”, zegt ze. “Ze vinden zichzelf stoer. Konijnen en cavia’s zijn groepsdieren en in elke groep is een hiërarchie waarbij dominante dieren de baas spelen over onderdanige soortgenoten. Als je konijnen bij elkaar zet, gaat dat vaak niet zonder slag of stoot. Konijnen die bovenaan in de rangorde staan hebben privileges die ze graag verdedigen en wat belangrijk is: submissie bepaalt de dominantie. Dus degene die onderaan in de rangorde staat – het submissieve, onderdanige konijn – bepaalt wanneer de strijd stopt. Als het dominante konijn wil gaan liggen op de plaats waar een ander konijn ligt, dan kan de laatste twee dingen doen: direct zonder slag of stoot zijn bed afstaan, of de strijd aangaan. In het laatste geval heb je beduidend meer gedoe of rondvliegend haar, dan in het eerste.”

Huwelijksbureau

Een belangrijk deel van Thera’s verhaal ging over het koppelen van konijnen, en het was duidelijk dat dit onderwerp de belangstelling had van een groot deel van de aanwezigen. Konijnen zijn groepsdieren en mede dankzij de succesvolle lancering van Happy Konijn weet nu praktisch elke Nederlander dat je ze niet alleen zou moeten houden. Toch is het plompverloren bij elkaar zetten van konijnen zelden een goede optie. Thera vertelt dat ze in haar leven al heel veel koppelde, en dat het nog zelden misging. Wat haar overigens de opmerking uit de zaal opleverde of ze al eens heeft overwogen een huwelijksbureau te beginnen en waar men zich dan in kan schrijven. Het blijven mensen met humor, die dierenspecialzaak-ondernemers.

Mannenverhaal

Het meeste succes heeft koppelen van konijnen als je een gecasteerde ram en een gecasteerde voedster bij elkaar zet. Twee gecasteerde voedsters gaat ook, maar vaak zie je dat rammen op den duur problemen krijgen samen, zeker als er dames in de buurt zijn. Uitzonderingen daargelaten, want een van de aanwezige dierenspecialzaak-ondernemers vertelt dat bij haar in de zaak al jarenlang twee rammen gelukkig samenleven, naast een verblijf met voedsters. “Dat mannenverhaal geldt ook voor cavia’s”, zegt Thera. “In de natuur leven sommige cavia’s ook in berengroepen, groepen ongehuwde jonge mannen. Maar als je in gevangenschap een groep beertjes houdt, zie je soms dat de vlam in de pan slaat zodra ze een vrouwtje ruiken.”

Op elk potje...

Thera vertelt dat om een succesvolle koppeling mogelijk te maken, naast het geslacht ook het karakter van de konijnen belangrijk is. “De meeste kans op succes heb je als je een vrij dominant konijn koppelt aan een meer submissieve soortgenoot”, zegt ze. “Dan is er minder strijd. Jonge konijnen koppelen vaak beter dan oudere dieren, en er zijn karaktersverschillen tussen bepaalde rassen. Maar dat wil niet zeggen dat je konijnen van verschillende rassen niet kunt koppelen. Op elk potje past een deksetje.”

Om te koppelen zijn er twee strategieën die veel gebruikt worden. De eerste is om de konijnen op neutraal terrein bij elkaar te zetten zodat ze aan elkaar wennen in een omgeving die door geen van beide als territorium beschouwd wordt. Een tweede manier is om de konijnen aan elkaar te wennen in twee ruimtes waarin de konijnen elkaar kunnen

WAT KONIJNEN EN CAVIA’S WILLEN

- Eén of meer soortgenoten.
- Een verblijf dat qua ruimte voldoet aan de eisen zoals vermeld in het artikel over Happy Konijn in het vorige *Dibevo-Vakblad*, digitaal op te vragen via dibevo.nl/hk
- Elke dag even eruit om te kunnen rennen en springen.
- Schuilmogelijkheden in het verblijf.
- Speelmateriaal, mogelijkheden om te knagen of te graven.
- Goede voeding waarvan hooi de basis vormt.

Copyright photo

KIND EN KONIJN

- Meest geschikt zijn grotere stabiele dieren
- Goed gesocialiseerd
- Wel aaien, niet oppakken
- Een konijn is geen speelgoed, maar een vriendje
- Helpen bij verzorging en bezighouden en verrijking in het verblijf
- Voer verstoppertjes en kijken naar de leuke capriolen

ZELF LATEN KIEZEN

Een dierspeciaalzaakondernemer vertelt hoe zij onlangs een succesvol koppelverhaal verkocht aan de klant. “De klant kocht bij mij een ram, die liet ze castreren. Toen hij daarvan hersteld was, bracht ze hem terug naar de winkel en hebben we hem in het verblijf met vier voedsters gezet. Hij heeft toen zelf zijn vrouwtje uitgezocht en de koppeling was een feit!”

zien en ruiken, maar niet bij elkaar kunnen. Bijvoorbeeld twee gaasrennen die naast elkaar staan. Door ze regelmatig van hok te laten wisselen, wennen ze aan elkaars geur en aanwezigheid.

De ruimte

Het lijkt zo simpel: konijnen moeten in hun verblijf de ruimte hebben om te bewegen en rechtop te zitten. Er zijn mensen die denken dat een wild konijn zijn dagen slijt onder de grond, maar dat is niet het geval, zo vertelt Thera. Ook in het wild brengt een konijn het overgrote deel van zijn tijd boven de grond door. Zijn holen gebruikt hij om te nestelen of uit te rusten, maar ‘leven’ doet hij buiten, in de frisse lucht, waar hij kan rennen en binky’s kan maken. “Binky’s zijn de luchtsprongen

die konijnen soms maken”, vertelt Thera.” Het konijn maakt daarbij een sprong en schopt zijn achterpoten zijwaarts weg.” Het spreekt voor zich dat het gemiddelde konijnenhok niet de ruimte biedt voor dit soort bokkensprongen maar om een fijn leven te hebben, zou een konijn wel elke dag even de beentjes moeten strekken. Dat kan bijvoorbeeld in een veilige, grote ren. Het aantal benodigde meters om binky’s uit te voeren zal een konijnenverblijf voor binnen niet tellen maar wel is het een must dat zijn hok het konijn de kans biedt om rechtop te staan. Thera: “Staan op achterpoten is noodzakelijk voor een konijn. Als hij dat niet kan krijgt hij rugklachten maar natuurlijk zal het ook gedragsmatig gevolgen hebben. Het is erg belangrijk dat het konijnenhok groot genoeg is.” ←

MOGEN WE STRAKS NOG WEL KONIJNEN VERKOPEN?

Een van de aanwezigen deelt haar angst dat er straks geen konijnen meer mogen worden verkocht in dierspeciaalzaken of tuincentra. Is de Dierenbescherming daarop uit? “Dit jaar loopt er een onderzoek aan de Universiteit van Utrecht”, vertelt Elly von Jessen. “Daarbij gaan we kijken naar het welzijn van huiskonijnen. In dat onderzoek wordt de hele keten bekeken, ook dierspeciaalzaken en fokkers. Ik heb collega’s bij de Dierenbescherming die de samenwerking met Dibevo, het project Happy Konijn, niks vinden. Maar konijnen mogen nu eenmaal

gehouden worden in ons land, en die moeten ook ergens vandaan komen. Een goed georganiseerd verkoopkanaal als de dierspeciaalzaak is beter dan Marktplaats. Vaak zie je ook krokodillentranen: overtollige konijnen van fokkers of de groothandel die naar de roefvogels, slangen of dierentuinen gaan, mag je daar om huilen of moet je zeggen dat die dieren nu eenmaal ook moeten eten? Op dit moment is de ondoorzichtigheid in de hele keten van fok en handel het grootste probleem: je moet als dierspeciaalzaak een grotere verantwoordelijkheid

kunnen nemen voor de herkomst van je konijnen. Wij willen er graag aan werken om dat transparant te krijgen.

Of ik vind dat dierspeciaalzaken het goed doen? Soms wel maar er zijn nog steeds ondernemers die gratis een konijn weggeven bij een hok, en die de konijnen in de winkel in glazen bakjes houden. Ik hoop dat er zoveel mogelijk winkels gaan meedoen met Happy Konijn. Gezien de belangstelling voor deze bijeenkomst, denk ik dat we goede hoop mogen hebben.”

ARGUMENTEN

Uit de vragen en opmerkingen uit de zaal blijkt dat het niet altijd gemakkelijk is om de consument te overtuigen van de noodzaak van een groot verblijf, of van het feit dat twee rammers als ze volwassen zijn niet meer bij elkaar kunnen.

- “Probeer vanuit je specialisme met een bepaald overwicht het verhaal aan je klant te vertellen”, zegt Joost de Jongh. “Zeg bij wijze van spreken niet: ‘Jij doet dat helemaal fout’, maar: ‘Laten we het erover hebben, want je wilt toch ook dat het beest het naar zijn zin krijgt?’ Ik moet nog zien of de klant dan nee zegt. En dan krijg je een gesprek en kun je iemand ervan overtuigen.”
- “Noem dat verblijf zijn ‘bed’,” zegt een van de aanwezigen, “en zeg tegen de klant: ‘Jij leeft toch ook niet de hele dag in je bed?’, zo kun je motiveren waarom het belangrijk is dat een konijn elke dag even uit zijn hok mag.”
- Als een klant per se twee rammers wil, die later als ze volwassen zijn waarschijnlijk niet meer bij elkaar kunnen, wat doe je dan? Thera: “Soms is er een spanningsveld tussen wat de klant wil, en wat jij wilt. Ga ervan uit dat jij deskundigheid verkoopt en durf ook nee te verkopen. Zeg niet: ‘Het is beter om deze twee niet samen te doen’, maar: ‘Deze twee kunnen niet samen.’”
- Elly von Jessen: “Door in je winkel te laten zien wat een goed konijnenverblijf is, kun je mensen laten zien hoe mooi ze het thuis ook kunnen maken. Bekijk in overleg met die klant wat hij wil uitgeven en laat zien hoe het wél moet. En inderdaad: durf nee te verkopen.”

- Een ondernemer in de zaal: “Als je op de winkelvloer niet de ruimte hebt voor een optimale presentatie, doe het dan zo goed mogelijk. Zeg tegen de klant dat de dieren in de winkel een tijdelijk verblijf hebben en dat een konijn bij de mensen thuis meer ruimte nodig heeft.”
- Elly von Jessen: “Als dierenspecialzaakondernemer ben jij niet eindverantwoordelijk voor hoe die klant thuis met zijn konijn of cavia omgaat. Maar je kunt wel – duidelijk – vertellen hoe het zou moeten. Aardig blijven en uitleggen hoe het zit, dat een konijn niet alleen kan en niet in een klein hok.”

Copyright photo